

СЕКЦІЯ «СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

УДК 378.796

Захаріна Є.А.

д-р пед. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Основне завдання вищої фізкультурної освіти полягає у переорієнтації професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури на структурування змісту підготовки, на застосування інноваційних підходів до підбору методів і засобів навчання, а також на створення доброзичливої атмосфери спілкування суб'єктів освітнього процесу.

На нашу думку, для забезпечення викладачами педагогічної підтримки студентів у процесі їх суб'єкт-суб'єктної взаємодії необхідно, щоб майбутні вчителі фізичної культури в процесі навчання займали активну позицію та були співавторами пізнавального процесу, наприклад, вирішували проблемні завдання та формулювали підходи до фізкультурно-оздоровчої роботи..

У процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії ми проводили бінарні лекції у формі діалогу викладача та магістрів. Так, при вивченні теми «Класифікація базових аеробних кроків на заняттях з базової аеробіки» з навчальної дисципліни «Фізичне виховання і спорт у закладах вищої освіти» нами акцентувалася увага на теоретичних відомостях, а магістри які мають практичний досвід проведення занять з базової аеробіки, використовуючи відеоматеріал, розкрили особливості застосування базових аеробних кроків у різних частинах занять з базової аеробіки. Ми проводили бінарну лекцію спільно з декількома магістрами, яким заздалегідь було поставлено завдання підготувати доповідь про організацію проведення позакласної та позашкільної оздоровчо-виховної роботи у м. Запоріжжя. Ми зупинилися на труднощах, з якими стикається вчительський склад загальноосвітніх навчальних і позашкільних навчальних закладів при залученні школярів до оздоровчо-виховної роботи. Магістри висвітлювали особливості організації та проведення таких свят, як: «Посвята у козачата», «День міста Запоріжжя», «Козацькі забави» та «Лава на лаву».

Вважаємо, що бінарні лекції особливо сприяють суб'єкт-суб'єктній взаємодії викладачів і студентів, у процесі якої вирішуються такі завдання: формування готовності студентів до позакласної та позашкільної оздоровчо-виховної роботи, інтересу до педагогічної професії; засвоєння основних педагогічних, психолого-педагогічних і предметних понять; розвиток пізнавальної активності та комунікативних здібностей учасників діалогу (уміння доводити, апелювати, дебатувати, виражати свою або групову точку зору, слухати опонентів, формулювати і ставити запитання); напрацювання

шанобливого ставлення до думки та позиції опонентів; розвиток умінь щодо здійснення конструктивної критики різних точок зору, включаючи точки зору опонентів, умінь щодо формулювання питання й оціночних суджень, ведення полеміки, праці в групі однодумців, вироблення єдиного групового рішення, що враховує різні точки зору, включаючи думку меншості, продуктивної побудови взаємин із партнерами.

При організації бінарної лекції ми спираємося на важливий принцип забезпечення суб'єктної позиції студента, оскільки, ставши в позицію суб'єкта діяльності, особистість виявляється максимальною активністю у засвоєнні знань, перетворенні і творінні нових; самостійному визначенні мети та завдань діяльності; комунікативній взаємодії.

Бінарна лекція ставить своїм завданням не лише засвоєння знань, а й осмислення, розуміння зв'язків між явищами, системність у вирішенні певних практичних чи теоретичних проблем різних предметних галузей. При цьому вона сприяє здійсненню індивідуалізації та диференціації навчання з урахуванням інтересів і здібностей кожного студента, оскільки увага слухачів переключається через 15–20 хвилин на іншого лектора, що збільшує час довільної уваги студентів.

Ураховуючи відповідну організацію викладання, з метою активізації пізнавальної і творчої діяльності бінарну лекцію ми пропонуємо конспектувати за такою схемою. Перші три розділи студент заповнює на лекції, а четвертий – у процесі самостійної роботи з матеріалами лекції. Створюється стійка мотивація пізнавальної діяльності та рефлексії власної діяльності, діяльності партнерів, опонентів і діяльності викладачів. Під час бінарної лекції ми використовуємо такі засоби наочності: слайд-презентація (підготовлена викладачами, студентами), CD, DVD, інтернет-ресурси, а також традиційні засоби. Проте поступово вони займають нові ніші та продовжують працювати у надзвичайно складних умовах.

Суб'єкт-суб'єктна взаємодія викладачів і студентів здійснювалася нами при проведенні як традиційних лекцій, так і проблемних лекцій, лекцій прес-конференцій та бінарних лекцій. Так, при проведенні проблемних лекцій ми спрямовували свої зусилля на розвиток активної самостійної і відповідальної позиції студентів.

На початку проблемної лекції нами визначалася проблемна ситуація, яка спонукала студентів до пошуків вирішення проблеми, крик за кроком підводячи їх до означеної мети та вирішення проблемних питань. Вважаємо, що проблемні питання містять у собі діалектичну суперечність, вини спонукають студентів не тільки до відтворення відомих знань, а й до роздумів, порівнянь, пошуку та оволодіння новими знаннями. Таким чином, розглянуті методи навчання сприяють залученню студентів до активної творчої роботи, створюють умови для їх усебічної реалізації в навчальному процесі, забезпечують розвиток у них професійно важливих якостей та її вмотивованості до майбутньої роботи.